

Byggeskat hæmmer KU

Af Ralf Hemmingsen og Jørgen Honoré, Rektor og Universitetsdirektør,
Københavns Universitet
Bragt i Politiken, 11.09.2013

MIDT I KRISEN har regeringen netop fremlagt et finanslovsforslag, der holder et pænt niveau på universiteterne. Men en skjult byggeskat udhuler samtidig Københavns Universitets (KU) økonomi. Regeringen giver penge med den ene hånd – og tager dem tilbage med den anden. Sagen er, at KU er underlagt et sindrigt statsligt system for byggerier, som hedder Statens Ejendomsadministration (SEA). Staten bygger og ejer bygninger, som universitetet lejer. Men lejen ligger 20 pct. over prisen på det private marked. Konsekvensen er ikke bare, at universitetet kører med håndbremsen trukket i det globale videnkapløb – på KU koster bygninger og drift over 1,5 mia. kr. om året. Konsekvensen er også, at det er svært at skabe det særlige miljø for innovation, som opstår, når virksomheder lejer sig ind på universitetet.

Tag forskerparken Symbion, der i dag har adresse i Emdrup ved København. Forskerparken med de 120 lovende virksomheder inden for it, biotek og cleantech vil gerne flytte ind på universitetet for at bo dør om dør med studerende og forskere. Og KU fandt også nogle gode lokaler på campus ved Islands Brygge. Men hvordan skal forskerparken løbe rundt, hvis SEA-lejen er ublu? Skal regningen sendes videre til de iværksættere, der endnu tager de første skridt fra idé til forretning? Nej, løsningen er, at universitetet betaler differencen af egen lomme. Ellers gik det ikke. Men det er uholdbart, hvis universiteterne skal være det lokomotiv for innovation, som regeringen ellers forestiller sig i sin innovationsstrategi.

I dag bliver huslejepengene ikke ført tilbage til universiteterne, men ender i Finansministeriets kasse. Og man kan spekulere i, om det er en statslig pengemaskine drevet af en underlig logik. Staten har strengt taget et incitament til at bygge så dyrt som muligt, fordi universiteternes leje udregnes efter byggeprisen. Men hunden æder sin egen hale, og det rimer dårligt med den effektivitet og kvalitetsbevidsthed, som eller burde præge den offentlige sektor, særligt i dårlige tider.

FOR ET HALVT år siden tog KU konsekvensen og søgte om at få bygningssejle. En konstruktion, som er kendt og prøvet før herhjemme. Fra gymnasier og professionshøjskoler – til universiteterne DTU og CBS. Med sejle kan man indføre det gode samfundsøkonomiske princip om, at den, der betaler, også bestemmer. Folketing og skatteydere vil få mere kvalitet i forskning, uddannelse og innovation, når universiteterne selv styrer bygningerne og betaler regningen.